

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616204947
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6616204947.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti T. E., nar. XX. XX. XXXX a D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov matky T. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XX, zastúpená advokátkou JUDr. Erikou Golskou, so sídlom T. G. Masaryka 29, 984 01 Lučenec a otca D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XX, zastúpený advokátkou JUDr. Erikou Mochnackou, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, v konaní o návrhu matky na zmenu rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/33/2016-253 z 31. marca 2017, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom rozhodol o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom T. E. a D. E. tak, že počnúc dňom 3. apríla 2016 je otec povinný platiť na výživu maloletej T. výživné v sume 240,- € mesačne, z ktorej sumy bude 30,- € mesačne určených na tvorbu úspor a na výživu maloletého D. E. výživným v sume 160,- €, z ktorých 30,- € bude určených na tvorbu úspor, s nakladaním ktorými (úsporami) je potrebný súhlas súdu. Zročné výživné za obdobie od 3. apríla 2016 do 31. marca 2017 na maloletú Evu vo výške 780,- € a na maloletého D. v sume 540,- € uložil súd prvej inštancie otcovi zaplatiť k rukám matky detí v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal.

1.2 Podľa dôvodov rozhodnutia matka podala návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností podľa rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/76/2013-39 zo dňa 20. 11. 2013 ešte 25. apríla 2016 a domáhala sa zmeny výchovného prostredia zo striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti tak, že obe deti budú zverené do jej výlučnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že sa fakticky o deti od 3. apríla 2016 sama stará. O zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/33/2016-88 zo dňa 08. 06. 2016, v časti o výživnom bol tento rozsudok zrušený Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením pod sp. zn. 17CoP/58/2016 a vec vrátená na ďalšie konanie s pokynom na došetrenie osobných, majetkových pomerov otca. Súd uviedol v rozhodnutí svoje zistenia ohľadne majetkových pomerov otca. Mal preukázané, že otec prevádzkuje živnosť vo vlastných nehnuteľnostiach, poskytuje pohostinské služby, reštauračné služby a vzdal sa ďalšej časti podnikania prevádzkovania potravín, ktoré previedol na svojho otca, čím sa podľa názoru súdu prvej inštancie vzdal otca príjmu, z ktorého by mohol hrať výživné na deti. Rekonštrukciu vlastných nehnuteľností využívaných na podnikanie financoval podľa zistenia súdu prvej inštancie otec z úverov čerpaných od Československej obchodnej banky vo výške

135 800,- € a 17 000,- €. Ďalší úver bol poskytnutý otcovi detí zo Slovenskej sporiteľne, a. s. ešte v roku 2008 v sume 49 127,- €. Okrem nehnuteľností vlastní otec maloletých detí podľa zistenia súdu prvej inštancie tri motorové vozidlá, ktoré využíva nielen na podnikanie, ale aj pre osobnú potrebu. Otec byva so svojou manželkou a jej synom E. P., nar. XX. XX. XXXX v 5 izbovom byte vo vlastníctve jeho otca, za ktorý nájom neplatí. Aj matka si založila novú rodinu, žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom, ktorý je riadne zamestnaný. Matka, jej druh, ich spoločné dieťa J. S., nar. XX. G. XXXX a maloletá T. a D. žijú spolu v dvojizbovom byte s príslušenstvom. Matka maloletých detí je na rodičovskej dovolenke. Maloletá T. je študentkou H. V.koly v Y. Y., v priebehu pracovného týždňa je ubytovaná na internáte, pravidelne na víkendy cestuje domov. Maloletý D. je žiakom základnej školy v mieste bydliska.

1.3 S poukazom na Dohovor o právach dieťaťa a príslušné ustanovenia zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) súd prvej inštancie konštatoval, že právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov vychádza zo zásady práva dieťaťa na takú životnú úroveň, ktorú by dieťa malo, keby žilo v spoločnej domácnosti povinného rodiča a malo tak možnosť podieľať sa na užívaní a požívaní jeho majetku. Od 3. apríla 2016 nastala podstatná zmena pomerov rozhodná pre určenie výkonu rodičovských práv a povinností spočívajúca v tom, že od tohto dátumu nie sú deti v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ale vo výlučnej osobnej starostlivosti matky, ktorá vzhľadom na to, že je na rodičovskej dovolenke nezvláda z finančnej stránky zabezpečenie potrieb maloletých detí, ktoré sú výživou odkázané predovšetkým na svojho otca. Zhodnotiac majetkové pomery otca a výdavky, ktoré mesačne vynakladá a potrieb maloletých detí dospel súd prvej inštancie k názoru, že adekvátne výživné na maloletú T. je 210,- € + 30,- € na tvorbu úspor a 130,- € na maloletého D. + 30,- € na tvorbu úspor. Výživné v takejto výške je otec vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery schopný platiť. Zročné výživné u oboch detí vyčíslil ako rozdiel medzi výživným určeným napadnutým rozhodnutím a skutočne zaplateným výživným za rozhodné obdobie.

1.4 Výrok o trovách konania je odôvodnený ustanovením § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov konania podľa C. m. p. nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletých detí z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) s odôvodnením, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec detí považuje súdom určenú výšku výživného pre neho vzhľadom k jeho príjmom za likvidačnú. Matka detí v konaní nepreukázala, že potreby maloletých detí odôvodňujú také výživné, ako požadovala určiť súdom. Prvoinštančný súd nevyhodnotil výpoveď jedinej nezaujatej svedkyne v konaní O. Y., účtovníčky otca, ktorá ozrejmla súdu finančnú situáciu otca a jeho zaťaženie úvermi. Za nesprávny označuje otec záver súdu prvej inštancie, že otec vlastní majetok väčšej hodnoty. Motorové vozidlá uvedené v rozhodnutí súdu slúžia na podnikateľskú činnosť a vzhľadom na svoj vek už majú len minimálnu hodnotu. Jedno auto využíva starý otec maloletých detí pre zásobovanie obchodu s potravinami. Nehnuteľnosti vo vlastníctve otca detí slúžia taktiež na výkon podnikateľskej činnosti a nemajú hodnotu, akú uvádzajú potvrdenia realitných kancelárií predkladané matkou. Nehnuteľnosti ohodnocovali realitné kancelárie len na základe údajov poskytnutých matkou a bez toho, aby nehnuteľnosti ohliadli. Otec doložil v konaní fotografie o prebiehajúcej rekonštrukcii, ktorá stále nie je ukončená. Je na nich viditeľné, že v rámci svojich podnikateľských aktivít pracuje veľmi veľa. Denne aj 12 - 15 hodín a ešte sám svojpomocne rekonštruuje priestory. Za nepravdivé označil otec tvrdenie matky, že sa svojvoľne vzdal otec prevádzkovania obchodu s potravinami, ktoré sú ziskové. Zisk dosahuje starý otec maloletých detí v obchode z toho dôvodu, že iba na 4 hodiny zamestnáva jednu predavačku, zvyšok času trávi v obchode sám. Toto si otec detí nemohol dovoliť vzhľadom na to, že prevádzkuje aj pohostinstvo a reštauráciu. Súd prvej inštancie sa vôbec nemal (nemohol) zaoberať zisťovaním hodnoty nehnuteľností, ktoré výlučne slúžia na výkon podnikateľských aktivít otca a na jeho živobytie a od týchto zistení odvádzať výšku vyživovacej povinnosti otca. Jediným relevantným dôkazom preukazujúcim schopnosti a možnosti otca platiť výživné je podľa jeho názoru daňové priznanie a účtovná závierka otca, ktorý v podnikaní dosahuje minimálny zisk a na preklenutie nepriaznivé finančného hospodárenia a na rozvoj podnikania si vzal úvery, ktoré spláca za pomoci svojho otca. Krátkodobé dovolenkové pobyty otca nesvedčia o jeho vysokom životnom štandarde, ako to tvrdí matka detí. Lyžovačku v Alpách dostal ako dar od svojho otca a manželky z jej úspor pred uzavretím manželstva a pobyt v hoteli W. Y. bol v špeciálnej cene po osobitnej zľave. Otec musí po náročnej práci oddychovať z dôvodu, že sa u neho už objavili zdravotné problémy súvisiace s vysokým krvným tlakom. Aj toto bol ďalší dôvod, pre ktorý prevzal podnikanie v obchode s potravinami starý otec detí D. E..

2.1 Matka maloletých detí nikdy nikde nepracovala a aj v súčasnosti je na materskej dovolenke. I keď počas manželstva krátky čas vypomáhala otcovi detí v reštaurácii alebo obchode, na podnikateľskej činnosti sa osobne nepodieľala. Nevie preto, akú námahu musí otec vynaložiť na to, aby v regióne Novohrad mohol podnikáť a s akým ziskom. Matka detí nevie hospodáriť s peniazmi. Deťom kupuje drahé darčeky, kedykoľvek dáva im vysoké vreckové a dcére dovoľuje túlať sa s kamarátkami po kaviarňach a diskotékach. V deťoch podporuje názor, že otec je dobrý len na to, aby platil na ne výživné. Matka nepodnecuje deti k tomu, aby si otca vážili a navštevovali ho. Sama s deťmi nikam nechodí, dcéra chodí len s priateľkami a syn so susedovcami. Ak by naozaj chýbali peniaze na zabezpečenie potrieb maloletých detí, bola by matka prehlásila na svoje meno rodinné prídavky na deti, čo neurobila počas doby jedného roka a nezaložila ani účet, na ktorý má podľa rozsudku súdu poukazovať otec výživné na tvorbu úspor pre deti.

2.2 Otec si je vedomý, že má vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Ich potreby však nie sú také, ako uvádza matka a schopnosti a možnosti otca nedovoľujú platenie výživného v sume 400,- mesačne. Základ dane uvedený v daňovom priznaní za rok 2016 je 2 303,- €. To nie je príjem umožňujúci platiť výživné v sume 400,- € na dve deti. Po vypočítaní priemerného mesačného zárobku otca bez akýchkoľvek splátok úveru neostáva otcovi na živobytie ani 150,- €. Dokázal by platiť výživné v sume 120,- € na maloletú T. a 70,- € na maloletého D.. Nie je v možnostiach otca, ktorý nemá žiadne úspory, zaplatiť ročné výživné v sume 780,- € na maloletú T. a 540,- € na maloletého D. do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie tak, že výživné na maloletú T. počnúc dňom 3. apríla 2016 bude určené sumou 120,- € a od 3. apríla 2016 bude platiť výživné na maloletého D. sumou 70,- € mesačne.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca poukázal iba na to, že každé zvýšenie výživného je na prospech maloletých detí.

4. Matka detí nesúhlasila s odvolaním otca a navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny. Výživné určené súdom prvej inštancie nie je možné považovať za likvidačné, keď oproti pôvodnému rozsudku súdu prvej inštancie v tejto veci, kedy bolo výživné na maloleté deti určené na každé zvlášť len o 10,- € mesačne nižšie, otec odvolanie nepodal. Argumentáciu otca o stave troch motorových vozidiel, ktoré vlastní, považuje matka za účelovú. Počas doby súdneho konania otec tieto motorové vozidlá využíva na podnikanie a nezbavil sa ich ako zaťažujúceho a stratového majetku. Otec detí sa považuje v obci D. za najväčšieho podnikateľa. Rozporné sú jeho tvrdenia, že sa snaží rekonštrukciou nehnuteľností rozširovať podnikateľské aktivity a na druhej strane, že musí poľaviť v pracovnom tempe a oddychovať pre zachovanie svojho zdravia. Výpoveď svedkyne O. Y. potvrdila iba to, že účtovný príjem otca nemusí byť zhodný s reálnym príjmom. Vypracovanie účtovných dokladov práve podľa vyjadrenia tejto svedkyne je možné rôznymi spôsobmi variovať tak, aby sa dosiahol želaný výsledok. Tvrdenie otca, že predajňu potravín prevádzkuje starý otec maloletých detí D. E. už nie je aktuálne, nakoľko v priebehu mesiaca máj 2017 utrpel starý otec maloletých detí mozgovú príhodu, v dôsledku čoho bol hospitalizovaný v nemocnici a nakoľko sa jedná už o tretiu mozgovú príhodu podľa vyjadrenia samotného D. E. prezentovaného pred deťmi, tento už nebude prevádzkovať predajňu potravín a znovu sa o ňu bude starať otec detí. Popretie hodnoty nehnuteľného majetku vo vlastníctve otca nebolo vykonané právne relevantným spôsobom, preto je potrebné ho považovať za neúčinné. Fotografie nehnuteľností, ktoré otec súdu predložil sú vyhotovené účelovo len z tých nehnuteľností, ktoré doposiaľ nie sú zrekonštruované. Matkou predložené fotografie svedčia o rozsiahlej rekonštrukcii nehnuteľností vo vlastníctve otca.

4.1 Za nekorektné považuje matka, že v snahe o dosiahnutie nižšieho výživného na vlastné deti sa uchýlil k urážkam a osočovaniu nielen osoby matky, ale aj maloletých detí. Nie je pravdivé jeho tvrdenie, že matka nikde nepracovala. Počas trvania manželstva ešte aj v tehotenstve, na materskej a rodičovskej dovolenke matka vypomáhala otcovi detí s podnikaním ako len mohla. Práve jej priame zapojenie do podnikateľskej činnosti otca je dôvodom toho, že má vedomosť o reálnych príjmoch, ktoré otec detí zo svojej podnikateľskej činnosti dosahuje. Tieto v značnej miere prevyšujú príjmy deklarované v účtovných dokladoch. Na výtku otca, že matka nevie hospodáriť s peniazmi táto uvádza, že hoci nemá taký príjem ako otec detí, vie si peniaze zadeliť tak, aby rodine nič nechýbalo o čom svedčí, že proti nej nie je vedené žiadne exekučné konanie. Avšak v zmysle zákonnej právnej úpravy detí majú právo podieľať sa na životnej úrovni otca, ktorá je podstatne vyššia oproti tomu, akú životnú úroveň im vie zabezpečiť matka.

4.2 Urážajúce aj vo vzťahu k maloletým deťom je tá časť odvolania otca, kde otec tvrdí, že sa maloletá T. cez víkendy túla s kamarátkami po kaviarňach a diskotékach. Maloletá T. je rozumovo veľmi vyspelá a samostatná mladá slečna, ktorá keby mala záujem túlať sa po večeroch, mohla by to robiť počas týždňa,

kedy je na internáte v Y. Y.. Maloletá T. nikdy nemala snahu túlať sa, nefajčí, nepožíva alkoholické nápoje, vždy bola pre ňu prvoradá len škola, dôkazom čoho je aj jej výborný prospech a pochvala udelená riaditeľom školy. Dobré vyučovacie výsledky dosahuje aj maloletý D.. Nepravdivé je tvrdenie otca, že matka detí pestuje v nich názor, že otec je dobrý len na platenie výživného. Otec vo svojom odvolaní zamĺčal, že mu deti pomáhajú ako môžu, maloletá T. chodí na celý deň pomáhať do reštaurácie, maloletý D. pravidelne pomáha otcovi pri prácach s drevom a to obaja bez nároku na odmenu. Maloletý D. bol veľmi sklamaný, keď on bol v kine s kamarátom a otec na detskom filme so svojou manželkou, ale syna do kina nepozval. Vzhľadom na to, že matka má v osobnej starostlivosti ďalšie maloleté dieťa vo veku dvoch rokov, jej limity čo sa týka voľnočasových aktivít sú obmedzené. Otec by sa mohol deťom venovať, ale to nerobí.

4.3 Argumentácia otca ohľadom poberania rodinných prídavkov neobstojí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci aj matka vyžadovali od otca súčinnosť na zmenu poberateľa rodinných prídavkov, ktorú neposkytol a len v dôsledku tejto skutočnosti časť rodinných prídavkov prepadla. Nepravdivé je tvrdenie otca, že matka nezriadila účet na tvorbu úspor podľa rozsudku súdu prvej inštancie. Čísla účtov boli právnej zástupkyňi otca oznámené formou SMS správy zaslanej z mobilného telefónu právnej zástupkyne matky ešte 15. 05. 2017.

5. Konanie o určenie výživného pre maloleté deti je konaním vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré prejednáva súd podľa ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“) a zároveň podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“). Krajský súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) z dôvodu, že dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie nebolo potrebné doplniť ani zopakovať. Po prejednaní veci a preskúmaní postupu súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k názoru, že odvolanie otca maloletých detí nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť.

6. Odvolací súd posudzuje vec opakovane. Skorší rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 9P/33/2016-88 z 8. júna 2016 bol odvolacím súdom zrušený len v časti o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom T. a D., ktoré označeným rozsudkom súd prvej inštancie zveril do osobnej starostlivosti matky dňom 3. apríla 2016, kedy obe maloleté deti pôvodne zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov prišli k matke s tým, že sa nechcú vrátiť do domácnosti otca. Medzi rodičmi maloletých detí zostala sporná otázka rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Odvolací súd poskytol súdu prvej inštancie návod, akým spôsobom má zisťovať majetkové pomery otca z dôvodu, že pri určení vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie sú rozhodujúce len skutočne vykázané príjmy rodiča, ale aj jeho zárobkové a majetkové možnosti. Matka, ktorá počas trvania jej manželstva s otcom detí vypomáhala otcovi pri podnikaní totiž v konaní tvrdila, že príjmy otca vykázané v daňovom priznaní nezodpovedajú jeho skutočným príjmom, ktoré sú oveľa vyššie.

7. Z výpisu zo živnostenského registra mal súd prvej inštancie preukázané, že otec maloletých detí je živnostníkom od roku 1998 s oprávnením vykonávať ohlasované živnosti maloobchodná činnosť v rozsahu voľnej živnosti, predaj na priamu konzumáciu nealkoholických a priemyselne vyrábaných mliečnych nápojov, kokteíl, vína a destilátov, pohostinská činnosť a výroba hotových jedál pre výdajne. Podnikateľskú činnosť vykonáva otec vo vlastných nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie D.. Súd prvej inštancie zisťoval hodnotu týchto nehnuteľností prostredníctvom správ realitných kancelárií. Otec v odvolaní namieta skutkové závery súdu prvej inštancie ohľadne ceny nehnuteľností, v ktorých prevádzkuje podnikateľskú činnosť. Údaj o hodnote nehnuteľností nebol pre účely určenia vyživovacej povinnosti otca podľa názoru odvolacieho súdu smerodajný. Pre správne rozhodnutie prvoinštančného súdu postačovalo zistenie, že v týchto priestoroch prevádzkuje reštauráciu a pohostinstvo a neposkytuje ubytovacie služby z dôvodu, že tieto nehnuteľnosti zatiaľ na výkon tejto podnikateľskej činnosti pripravené nie sú. Už vykonaná a stále prebiehajúca rekonštrukcia nehnuteľností vo vlastníctve otca slúžiaca k prevádzkovaní živnosti potvrdzuje tú skutočnosť, že otec investuje do podnikania, aby prosperoval a dosahoval zisk. Z prednesu účastníkov bolo v konaní zrejmé, že otec čerpal viaceré úvery, ktoré spláca. Ak poskytuje reštauračné služby a prevádzkuje pohostinstvo má aj výdavky súvisiace s predmetom podnikania a splácaním úverov a práve z toho dôvodu považoval odvolací súd za potrebné v konaní zistiť, aké výdavky zahrnul otec pod túto položku vo svojom účtovníctve, aby bolo možné posúdiť, či ide o výdavky nevyhnutné, ktoré majú prednosť pred výživným. Pred súdom prvej inštancie preukazoval tieto skutočnosti otec detí opätovne len daňovým priznaním k dani z príjmu fyzickej osoby za rok 2016 a v tomto smere nič nevyvodajúcimi

listinami z účtovníctva s vysvetlením (č. I. 209 spisu), že medzi výdavky v celkovej výške 305 359,68 € za rok 2015 do daňových výdavkov boli zahrnuté všetky výdavky, ktoré boli spojené so zabezpečením a udrжанím príjmu na základe zákona o príjmoch a všetky výdavky, ktoré sú zahrnuté v tejto sume sa týkajú čisto podnikateľskej činnosti. Jedná sa o nasledujúce položky: zásoby, služby, mzdy, platby do fondov a ostatné výdavky. Otec zdôrazňoval, že ide o výdavky čisto na podnikateľskú činnosť bez osobnej spotreby a rozdiel medzi príjmami z podnikania za rok 2015 a výdavkami je 2 403,12 € za rok 2015 z čoho vyplýva, že príjem podnikateľa za rok 2015 je 200,26 € za mesiac. Účtovníctvo otca je vedené v sústave jednoduchého účtovníctva. Predložením peňažného denníka, prípadne iných dokumentov z účtovníctva mohol otec detí preukázať druh položiek zaradených medzi výdavky. Z týchto dokumentov by súd zistil, koľko vynakladá otec na nákup zásob do reštaurácie a pohostinstva, koľko vynakladá na pohonné hmoty, na prevádzku troch motorových vozidiel, v akej výške spláca úvery a to všetko len za účelom zistenia skutkového stavu veci pre účely rozhodnutia o zákonnej vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, či ich vynaloženie ovplyvňuje výšku výživného. Rozhodujúcou položkou pre posúdenie schopností otca platiť výživné na maloleté deti a jeho životnej úrovne boli aj príjmy otca z podnikania vykázané za rok 2015 sumou 307 762,80 €, čo je v prepočte 25 646,90 € mesačne a podľa daňového priznania za rok 2016 dosiahol otec príjmy z podnikateľskej činnosti vo výške 294 524,10 €, v prepočte 24 543,67 € mesačne, čo nie je možné považovať za stratové podnikanie. Denný príjem otca z podnikania za rok 2016 sa pohyboval na úrovni 790,- €, čo v porovnaní s príjmom matky za mesiac vo výške 203,20 € na mesiac, v prepočte 6,55 € na deň je skutočne nadštandardný.

8. Oveľa vyššia životná úroveň otca oproti životnej úrovni matky a s ňou v jednej domácnosti žijúcich maloletých detí oprávnených na výživné je preukázaná aj tým, že otec s manželkou a jej synom žije v 5 izbovom podkrovnom byte vo vlastníctve svojho otca, za ktorý neplatí nájomné, uhrádza len náklady na energie. Naproti tomu matka detí spolu so svojim druhom a tromi maloletými deťmi žije v 2 izbovom byte, ktorý je podľa správy kolízneho opatrovníka vo vlastníctve T. a D. E. bez ďalších identifikačných údajov a odvolací súd predpokladá, že ide o rodičov maloletých detí. Príjem domácnosti otca oproti príjmu domácnosti matky je navýšený aj tým, že jeho súčasná manželka podľa potvrdenia o výške mesačnej mzdy dosahovala v roku 2016 čistú mzdu vo výške 401,14 € a druh matky len okolo 345,- €. K lepšej finančnej situácii otca určite prispieva aj tá skutočnosť, že podniká práve v reštauračných službách, varí denné menu, z čoho odvolací súd usudzuje, že sa otec aj so svojou rodinou stravuje vo svojom zariadení a nemusí vynakladať prostriedky na nákup stravy do domácnosti. Rovnako ako v prípade nehnuteľností slúžiacich na podnikanie za nedôležitý údaj považuje odvolací súd aj zostatkovú hodnotu motorových vozidiel podľa účtovníctva otca z dôvodu, že všetky tri motorové vozidlá slúžia svojmu účelu, ich prevádzkou dosahuje otec zisk a nemá ďalšie motorové vozidlo, ktoré by využíval na súkromné účely z čoho je zrejmé, že náklady na prevádzku vlastného, od podnikania oddeleného motorového vozidla nemá a aj tie, ktoré vynakladá pre osobnú potrebu zaraďuje medzi výdavky z podnikania.

9. Zákon o rodine v § 63 ods. 1 pamätá na situácie, kedy je príjem povinného rodiča z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu zistiť len v súčinnosti s povinným rodičom. Takémuto rodičovi ukladá zákon povinnosť preukázať svoje príjmy súdu a predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič túto zákonnú povinnosť nesplní, priamo zo zákona sa predpokladá, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20 násobok sumy životného minima určeného v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je na úrovni 198,- € mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu a jeho 20 násobok je 3 960,- € na mesiac. Príjem v takejto výške skutočne dovoľuje otcovi platiť výživné na maloleté deti vo výške určenej súdom prvej inštancie 240,- € na maloletú T. a 160,- € na maloletého D., u ktorých je 30,- € z takto stanoveného výživného určené na tvorbu úspor.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Ak by maloleté deti XX. a D. žili v spoločnej domácnosti s otcom, požívali by rovnako ako otec, jeho manželka a jej syn všetky výhody plynúce z rozmerného bytu a podnikania otca. Striedavú starostlivosť určenú rozhodnutím Okresného súdu Lučenec o rozvoze manželstva rodičov maloletých detí pod sp. zn. 8P/76/2013 z 20. novembra 2013 ukončili vlastne maloleté deti s odôvodnením, že sa im zaneprázdnený

otec nevenoval. Osobnú starostlivosť o deti a naturálne požitky, ktoré by deti požívali v prípade, že by žili v jednej domácnosti s otcom musí po zverení detí do osobnej starostlivosti matky nahradiť otec v peňažnej forme. Postup súdu, ktorý skúma príjmy a výdavky rodiča aj z hľadiska ich skladby je v súlade s § 63 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, ktorý by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

12. Nahliadnutím do verejných registrov odvolací súd zistil, že otec detí je stále vlastníkom nehnuteľností vedených na LV č. XXX pre katastrálne územie D. a že od 20. septembra 2017 do 20. septembra 2020 má pozastavený výkon podnikateľskej činnosti. Na túto skutočnosť (pozastavenie podnikateľskej činnosti) pri posudzovaní správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške výživného odvolací súd s poukazom na § 75 Zákona o rodine neprihliadol. Podľa tohto zákonného ustanovenia pri určení výživného súd prihliadne na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Pozastavenie podnikateľskej činnosti považuje odvolací súd za vzdanie sa možnosti dosahovať príjem z podnikania uskutočnený za účelom dosiahnutia priaznivejšieho rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti.

13. Otec nesprávne v odvolaní uvádza, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je rozhodnutím podľa § 78 Zákona o rodine o zmene výživného pri zmene pomerov, ale prvým rozhodnutím o určení výživného po zmene výchovného prostredia maloletých detí rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/33/2016-88 z 8. júna 2016. Výživné v sume 100,- € mesačne na maloletú T. a 100,- € mesačne na maloletého D. určené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/76/2013-39 z 20. novembra 2013 bolo výživným určeným pri striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti. Striedavá starostlivosť podľa tohto rozhodnutia sa mala vykonávať v dvojtýždňových intervaloch. Výživné určené v sume 100,- € na dva týždne na každé dieťa zvlášť by činili v prepočte na celý mesiac 200,- € mesačne na každé dieťa zvlášť. Posledné rozhodnutie o výživnom bolo prijaté v roku 2013. Oproti tomuto obdobiu deti podrástli, maloletá T. navštevuje strednú školu, preto výživné určené súdom v roku 2017 po 4 rokoch sumou 210,- € na bežné výživné na maloletú T. a 130,- € na maloletého D. nie je neprimeraným zvýšením výživného, ako to tvrdí otec v odvolaní.

14. Uloženie povinnosti rodičovi prispievať maloletým deťom na tvorbu úspor umožňuje § 63 ods. 3 Zákona o rodine. Takéto rozhodnutie súdu závisí len od zistenia, či majetkové pomery povinného rodiča tvorbu úspor pre deti umožňujú. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že majetkové pomery otca podnikateľa s mesačným príjmom určeným podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine na 3 960,- € mesačne dovoľujú za odôvodnenej potreby dieťaťa považovať aj tvorbu úspor.

15. Odvolací súd vychádzajúc z týchto úvah rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. v celom rozsahu potvrdil z dôvodu, že osobitné námietky proti výške ročného výživného vyčísleného súdom prvej inštancie za obdobie od 3. apríla 2016 do 31. 03. 2017 otec v odvolaní nevzniesol.

16. Uloženie povinnosti otcovi detí zaplatiť ročné výživné v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku je v súlade s § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu na plnenie a túto možnosť vzhľadom na výšku ročného výživného súd prvej inštancie aj využil a namiesto 3 zákonných dní na plnenie určil dlhšiu lehotu 30 dní plynúcu len od právoplatnosti rozsudku. Od rozhodnutia súdu prvej inštancie dňom 31. marca 2017 mohol otec detí zhromažďovať finančné prostriedky tak, aby súdom uloženú povinnosť mohol splniť, z tohto dôvodu odvolací súd aj v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

17. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s týmto ustanovením.

18. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C. m. p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C. m. p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C. m. p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C. m. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávneného premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).